

PROLOG

A

„CSAK SZOROSAN“

MAGYARORSZÁGI KÖNYVKERESKEDŐ-SEGÉDEK

EGYESÜLETE

HUSZONÖTÉVES FENNÁLLÁSÁNAK ÜNNEPÉLYE

ALKALMÁBÓL

SZERZÉ: VÁRADI ANTAL.

FEOLVASSA: MIHÁLYFY KÁROLY, A NEMZETI SZÍNHÁZ TAGJA

1898. JANUÁR 30-ÁN.

Jubilaeumra.

Nagy alkotó! Te rólad szól az ének,
Te rólad, ó nagy álmok álmodója:
Gutenberg, aki lelkiünk összes kincsét
Megszázzsorozva a világba szórja!

... Kék lángú mécses ócska asztalon,
Hosszú árnyék tánczol a vén falon
S Gutenberg álmodik... A szőlőprésen
Kis koboldok bujnak elő merészen,
S a vig szüreti zajra tánczra kelnek...
Izmos karú legények bort préselnek,
Habzó mustot mosolygó szőlőfürdőből,
A szőlőpásztor vig nótákat kürtöl
S a czinkannákat össze-összeverve
Oszlik a bú! — derül a szív keserve...

S a csendes ember tovább álmodik.
Csikorg a prés, a sondoly ott marad —
Koboldok vetnek rá egy sugarat —
Egy benyomott betű — érczből pedig,
Nyomot hagy benne! — Mintha fény esnék a
Jöendő századokra!... Heuréka!

A betű nyomán száz betű fakad
S viszi magával azt a sugarat
Amelyet a koboldok rávetettek.
Világ! most hajnalodik csak felettéd.
S az alkotó, a zord tekintetű
Gutenberg áll, — az eszme lángol benne —
Imé, az első nyomtatott betű!...

És álmodik tovább . . . Agg főlíánsok
Kifejtik érczkapocszal lánczolt szárnyok,
S világra kelnek . . . Ócska pergamen
Sasröptöt kapva szállong végtelen.
Rejtett irások mind sasokká válnak
S a népek és országok fölé szállnak.
Világosság! Világosság! kiáltják
S a nyomtatott betű malasziját áldják.
Közkinccs a könyv, nem kriptá a tudás,
Rejtett arany, mit vért izzadva ás
A kutató — most fényes pénzzé verve
Bőségsszarún ömöl a fénytengerbe!

S ti vagytok a könyv hű kalmárai,
A kik segítetek néki szállani,
És őrzitek a polczok száz fokán
Amit alkot költészet s tudomány,
S a könyvesbolt szerény napszámosát
Nem ismeri — csak áldja a világ!

A kicsi gyermek ábéczés könyvével,
A vén tudós, nagy rengeteg művével,
Kaczagtató, búsító könyvsereggel
Munkálva és vesződve este, reggel,
Ti külditek, osztyjátok szerteszét
A könyveket — a lélek kenyérét!

Legyetek áldva érte! Negyedszázad
Szép ünnepére gyűlt e szép sereg.
Rejtett munkásai a könyvesháznak,
Titeket ünnepelni jöttek.
Világosság legyen munkátok bére —
Hogy egykor, majdan nyugalomra térve
Elmondhassátok: Gutenberg nagy álma
Imé, valóra, ige — testté válva!
Világosság a lelkek közös kincse —
Derült a kunyhó! tisztább már a lég —
S rátok e tudat szent jutalmát hintse:
„S nagy munkának — részese valék.“

Váradi Antal.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár